

“10. Gezegen”in Başına Gelenler

Aslında 2003 yılında gözlenip de 2005 yılında farkına varılan, ve kısa bir süre için de olsa “10. gezegen” olarak ün yapan Kuiper Kuşağı Cismi 2003 UB313, Uluslararası Astronomi Birliği'nin (IAU) kararıyla “sınıf düşerken” yeni resmi adıyla da bir bakıma “sınıf atladı”. 5 Ocak 2005 tarihinde keşfi açıklanan 2003 UB313'in akılda tutulamayacak kadar karışık olan geçici ismi, medya tarafından hemen ünlü bir televizyon dizisinin kahramanı savaşçı prenses Xena'ya (bizde Zeyna) çevrilmiş, daha sonra keşfedilen küçük uydusuna da Zeyna'nın dizideki genç kız yoldaşı Gabriele adı yakıştırılmıştı. 2003 UB313'ün yaklaşık 2400 km çapıyla 9. gezegen Plüton'dan biraz büyük olduğunun anlaşılmasıyla bazı gökbilimcilerce 10. gezegen olarak tanımlanması istenmişti. Ancak, Ağustos ayı içinde toplanan Uluslararası Astronomi Birliği, tartışmalı bir toplantının ardından, Güneş Sistemi'nin buz ve kayadan oluşan küçük gök cisimleriyle dolu Kuiper Kuşağı'na ait bir gök cismi olan Plüton'u da “cüce gezegen” sınıfına indirgeyince Zeyna da gezegenler kulübüne katılma şansını yitirdi. Yine de teselli Uluslararası Astronomi Birliği'nin bir sonraki toplantısında geldi ve Zeyna, prenseslikten tanrıçılığa yükseldi.

Eris
3000 km

Plüton/Charon
2300/1200 km

Ay
3500 km

Dünya
12800 km

Geleneksel olarak Güneş Sistemi'ndeki gezegen ve kayda değer öteki gök cisimlerine Yunan mitolojisinden isimler veren IAU, Zeyna'ya da resmi adı olarak fesen tanrıçası Eris'in adını taktı. Küçük uydusuna da Eris'in kızı ve kanunsuzluğun temsilcisi bir şeytan olan Dysnomia'nın adı verildi. Eris, aslında Anadolu'nun antik tarihiyle dolaylı olsa da ilgili bir isim. Mitolojide,

kahraman savaşçı Aşil'in anne ve babası olan Peleus ve Thetis'in düğününe tüm tanrılar davet edilirken, Eris çağırılmıyor. Buna içerleyen Eris de yakışıklı Truva prensi Paris'in beğenisi için yarışan tanrıçaları birbirine düşürerek Truva savaşının çıkmasına yol açıyor.